รายการ “ศาลปกครองพบประชาชน”
ดำเนินการโดย ศาลปกครอง ร่วมกับ สมาคมสื่อช่อสะอาด
ออกอากาศทางสถานีวิทยุ เครือข่ายสมาคมสื่อช่อสะอาด

วัน/เวลาออกอากาศ	วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
หัวข้อการสนทนา	เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกระหว่างปฏิบัติหน้าที่...จนได้รับความเสียหาย ใครจะต้องเป็นผู้รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน???
ผู้ให้สัมภาษณ์	นายชวิศ เหล่าปิยสกุล วิทยากรจากสำนักงานศาลปกครอง
ผู้ดำเนินรายการ	นางสาวพรนภา บุญฤทธิ์ เจ้าหน้าที่สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง

<u>ประเด็นสนทนา</u>

สวัสดีคะ พบกับรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ทางเครือข่ายสมาคมสื่อช่อสะอาด ครอบคลุมพื้นที่ ๗๖ จังหวัด จำนวน ๔๒๑ สถานีทั่วประเทศ เราจะพบกันได้เป็นประจำทุกวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา ๑๙.๓๐ – ๒๐.๐๐ น. กับข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและคดีปกครองครับ

เช่นเคยค่ะ ก่อนที่จะไปพบกับวิทยากรในช่วงแรก เราไปรับฟังสาระความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองกันก่อนค่ะ

-----สารคดีไกล่เกลี่ย-----

กลับเข้าสู่ช่วงที่สองกับรายการศาลปกครองพบประชาชน ซึ่งยังอยู่กับเบิร์ด พรนภา บุญฤทธิ์ เจ้าหน้าที่ศาลปกครองค่ะ

คุณผู้ฟังคะ ทุกการทำงาน... ที่ต้องเกี่ยวข้องกับการเดินทาง ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปทำงาน และการเดินทางไปราชการที่ต้องใช้ยานพาหนะในการขับขี่ ผู้ขับขี่จำต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูงเพื่อหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพราะเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นแต่ละครั้ง !! ย่อมมีความสูญเสียหรือมีความเสียหายเกิดขึ้นไม่มาก ก็น้อย ไม่ว่าจะเป็นความเสียหายแก่ร่างกาย ชีวิต หรือทรัพย์สิน ทั้งในส่วนของรัฐและเอกชน จนทำให้ต้องมีการชดใช้ค่าเสียหายกันเกิดขึ้น และหากตกลงกันไม่ได้

ก็จะต้องมีการฟ้องร้องขึ้นศาลเป็นคดีความจนทำให้ต้องเสียทั้งเงินและเวลากันเลยทีเดียวค่ะ

ดังเช่นคดีปกครองที่จะมาพูดคุยกันในวันนี้ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปราชการโดยขอใช้รถของทางราชการในการเดินทาง แต่ขณะขับไประหว่างทางได้เกิดอุบัติเหตุรถชนกันติดต่อหลายคัน ซึ่งรวมคันที่ผู้ฟ้องคดีขับขี่ด้วย จึงทำให้เกิดความเสียหายกับบุคคลภายนอก จนกระทั่งมีการเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายกันเกิดขึ้น แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นในครั้งนี้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นกับบุคคลภายนอก แล้วใครบ้างที่จะต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย กรณีนี้เมื่อมีการฟ้องร้องกันมาที่ศาลปกครอง ศาลจะวินิจฉัยอย่างไร วันนี้คุณชวิศ เหล่าปิยสกุล วิทยากรจากสำนักงานศาลปกครอง รอพร้อมที่จะมาเล่าเรื่องราวที่เป็นคดีอุทาหรณ์และให้ความรู้กับเราในเรื่องนี้กันแล้ว สวัสดีค่ะ

สวัสดีค่ะคุณชวิศ สวัสดีครับคุณเบิร์ด

๑. คดีที่จะนำมาเล่าในวันนี้เกี่ยวกับอะไรคะ

ครับผม คดีที่จะมาคุยวันนี้ก็จะเป็น คดีที่ฟ้องว่าคำสั่งทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นครับ

๒. แล้วเรื่องที่จะนำมาเล่ามีความน่าสนใจยังไงบ้างคะ

ความน่าสนใจก็คือว่า คดีนี้นอกจากจะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ยังเป็นคดีที่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเรื่องความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ด้วยครับ

๓. มันเป็นยังไงคะเรื่องนี้

ก่อนจะเข้าสู่การเล่าคดี ผมขอ Recap สาระของกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยย่อ ก่อนนะครับ

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดลักษณะความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้ ๒ กรณี ครับ ได้แก่

๑.กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และ

๒.กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

๔. พอจะมีตัวอย่างมั้ยคะ ว่าแบบไหนเป็นละเมิดต่อบุคคลภายนอก แบบไหนละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

ในส่วนละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ก็คือ การกระทำละเมิดที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหายโดยตรง เช่น กรณีทุจริตการรับจ่ายเงิน เจ้าหน้าที่ทำหลักฐานเอกสารเบิกจ่ายปลอมหรือเท็จ คดีเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจรับการจ้าง การใช้จ่ายเงินผิดระเบียบ กรณีอุบัติเหตุแล้วหน่วยงานของรัฐเสียหาย เป็นต้น

ส่วนละเมิดต่อบุคคลภายนอก ก็เช่น พวกคดีต้นไม้ริมทางล้ม อุบัติเหตุบนท้องถนนที่เกิดจากการซ่อมบำรุงดูแลงานทางไม่ดี การออกคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเดือดร้อนรำคาญ การออกโฉนดที่ดินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การดำเนินการก่อสร้างสาธารณูปโภครุกล้ำที่ดินเอกชน เป็นต้น

โดยวันนี้เราจะมาคุยกันในส่วนของละเมิดต่อบุคคลภายนอกครับผม

๕. แต่เอ๊ะ แล้วละเมิดต่อบุคคลภายนอก มันไปเกี่ยวกับคดีพิพาทที่ฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองยังไงเหรอคะ

ครับผม คืออย่างนี้นะครับ เมื่อมีการกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกเนี่ยนะครับ บุคคลภายนอกก็จะมาเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่หรือจากหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดครับ

ซึ่งการจะดูว่าจะเรียกร้องเอาจากใคร ก็จะพิจารณาตามมาตรา ๕ ประกอบกับมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นะครับ คือดูว่า เป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่

ถ้าเป็นการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ก็เรียกร้องจากหน่วยงานของรัฐต้นสังกัด . ถ้าไม่ใช่ในการปฏิบัติหน้าที่ ก็เรียกร้องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นการส่วนตัวได้เลย

๖. อ๋อ มาตรา ๕ มาตรา ๖ ก็คือ ดูว่า ใครต้องรับผิด แล้วต้องเรียกร้องจากใคร ใช่มั้ยคะ โดยดูจากคีย์เวิร์ดว่า เป็นการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ รึเปล่า

ใช่ครับ ทีนี้เราสโคปให้แคบลงมาอีก ก็จะมาว่ากันในส่วนของ ละเมิดต่อบุคคลภายนอกในการปฏิบัติหน้าที่นะครับ โดยกรณีละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่เนี่ยบุคคลภายนอกสามารถใช้สิทธิเรียกร้องต่อหน่วยงานของรัฐได้ ๒ ประการ ครับ คือ

<u>วิธีที่ ๑.</u> ฟ้องหน่วยงานของรัฐเป็นคู่กรณีได้โดยตรง ซึ่งตรงนี้ก็ต้องไปพิจารณาต่อว่าฟ้องยังศาลไหน

ศาลปกครองหรือศาลยุติธรรม โดยจะพิจารณาตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นะครับ

ถ้าเป็นการกระทำละเมิดที่เกิดจาก (๑) การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือ (๒) การออกกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือ (๓) การละเลยต่อหน้าที่ที่กฎหมาย

กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ๓ อย่างนี้ ต้องฟ้องยังศาลปกครอง

ถ้าไม่ใช่ ๓ กรณี นี้ ก็ฟ้องยังศาลยุติธรรมนะครับ

<u>วิธีที่ ๒</u> การยื่นคำขอตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ครับ ก็คือการยื่นคำขอให้หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดนั้นเนี่ย พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนครับ

๗. อ๋อ ก็คือ บุคคลภายนอกที่เป็นผู้เสียหายเนี่ย เรียกร้องได้ ๒ วิธี คือ ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือ ยื่นคำขอให้หน่วยงานชดใช้เงิน ใช่มั้ยคะ

ใช่ครับ ทีนี้ เอาเป็นว่า มีการกระทำละเมิดจริงแล้วกันนะครับ พอหน่วยงานของรัฐหรือศาลวินิจฉัยแล้วว่ามีการกระทำละเมิดจริง ทางหน่วยงานของรัฐก็จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกผู้เสียหายนั้น

จากนั้น หน่วยงานของรัฐก็จะมาไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อครับ โดยไล่เบี้ยได้

๒ วิธีครับ

๑.ฟ้องขอให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

๒.ออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ครับ

๘. อ๋อ ขั้นตอนเมื่อกี้คือ บุคคลภายนอกเรียกร้องเงินจากหน่วยงาน พอหน่วยงานจ่ายเงินไปแล้ว ขั้นนี้ หน่วยงานก็มาไล่เบี้ยจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด

ถูกต้องครับ ทีนี้ ก็จะขอกล่าวถึงแต่เฉพาะกรณีออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งนี้ มีฐานะเป็นคำสั่งทางปกครองครับ

เมื่อเจ้าหน้าที่ไม่พอใจคำสั่งไล่เบี้ยดังกล่าว เจ้าหน้าที่จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ดังเช่นในคดีนี้ครับ

คดีที่เราจะมาคุยกันนี้ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑)

๙. อ๋อ อย่างนี้นี่เอง ที่คุณชวิศบอกว่า คดีนี้นอกจากจะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ยังเป็นคดีที่มีประเด็น

ที่ต้องพิจารณาเรื่องความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ด้วย แล้วเรื่องราวในคดีนี้เป็นยังไงคะ

คดีนี้เนี่ยข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น ขับรถยนต์ของหน่วยงานไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ปรากฏว่า ขากลับ เกิดอุบัติเหตุ รถคันหน้าเบรกกะทันหัน คือ ขับเรียงกันมา ๕ คัน คันแรกเฉี่ยวชนจักรยาน คันที่ ๒-๓ เบรก แต่คันที่ ๔ ซึ่งเป็นรถที่ผู้ฟ้องคดีขับมาเนี่ย เบรกไม่ทัน ไปชนท้าย คันที่ ๓ คันที่ ๓ ก็ถูกดันไปชนคันที่ ๒ อีกที เท่านี้ไม่พอ คันที่ ๕ ซึ่งขับตามรถผู้ฟ้องคดีมาก็เลยเบรกไม่ทันชนท้ายรถผู้ฟ้องคดีเข้าไปอีก ความเสียหายก็เกิดขึ้นจากตรงนี้

๑๐. อ๋ออ อืมมม *คุณชวิศคะ เจ้าหน้าที่ขับรถไปราชการ ขากลับไม่ได้ออกนอกลู่นอกทาง ไม่ดื่ม*สุรา ขับกลับในเวลาราชการ แล้วเกิดอุบัติเหตุเช่นนี้ ถือว่า เป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่มั้ยคะ

ในการปฏิบัติหน้าที่ครับ

๑๑. ก็แปลว่า ต้องนำ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ มาบังคับใช้ในการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ถูกมั้ยคะ

ถูกครับ

๑๒ แล้วทีนี้ถ้าบุคคลภายนอกเลือกใช้วิธีการฟ้องคดี เพื่อเรียกค่าเสียหาย จะฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย ต้องฟ้องใคร ฟ้องยังศาลไหนคะ

ละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ต้องฟ้องหน่วยงานต้นสังกัด ส่วนลักษณะการกระทำละเมิด ไม่ใช่ลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ก็ต้องฟ้องยังศาลยุติธรรม ถูกมั้ยครับ

๑๓. ถูกค่ะ

เมื่อลักษณะการกระทำละเมิด ไม่ใช่ลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป ก็ต้องฟ้องยังศาลยุติธรรม ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีนี้ก็ปรากฏว่า บริษัทประกันของรถคันที่เสียหายได้ยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมเพื่อเรียกค่าเสียหายจากหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของผู้ฟ้องคดีครับ

๑๔. แล้วเรื่องมันมาถึงศาลเราได้ยังไงคะ

คือ คดีที่บุคคลภายนอกฟ้องยังศาลยุติธรรมนี่นะครับ ปรากฏว่า ไกล่เกลี่ยกันแล้ว หน่วยงานของรัฐต้องชดใช้เงินให้ผู้เสียหายรวมเป็นเงิน ๑๘๖,๖๖๑ บาทครับ ศาลยุติธรรมก็พิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ

จากนั้น หน่วยงานของรัฐก็กลับมาพิจารณาเป็นการภายใน ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด สรุปความแล้ว หน่วยงานของรัฐจึงออกคำสั่งไล่เบี้ยเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๑๓๙,๙๙๕ บาท ครับ

ทางตัวเจ้าหน้าที่จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว เป็นคดีนี้ครับ

๑๕. แล้วศาลปกครองวินิจฉัยว่าอย่างไรคะ

คดีนี้ ก็มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยคือ คำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงิน ๑๓๙,๙๙๕ บาท ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้น ๒ ประเด็น ครับ คือ

๑.เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ และ

๒. จำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดเหมาะสมกับระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีหรือไม่

โดยในประเด็นแรก เป็นการพิจารณาตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ เนื่องจากว่า ในการที่หน่วยงานของรัฐจะไล่เบี้ยให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ จะต้องปรากฏว่า เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น มิใช่เพียงประมาทเลินเล่อธรรมดา

ตรงนี้ก็ต้องขอเสริมเล็กน้อยว่า ในการวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ละเมิดต่อบุคคลภายนอกหรือไม่ เราพิจารณาเพียงละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ <u>จงใจหรือประมาทเลินเล่อหรือไม่</u> ถ้าได้ข้อยุติว่าเป็นละเมิด หน่วยงานของรัฐก็ต้องรับผิดต่อผู้เสียหาย

แต่ในการวินิจฉัยว่า หน่วยงานของรัฐจะไล่เบี้ยเจ้าหน้าที่ให้ต้องรับผิดได้หรือไม่ กรณีต้องวินิจฉัยให้เห็นว่า <u>เป็นการกระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง</u> หรือไม่

๑๖. เอ๊ะ ทำไมต้องแตกต่างกันล่ะคะ

นั่นก็เพราะว่า การที่จะเยียวยาบุคคลภายนอกผู้เสียหายเนี่ย เราดูแค่จงใจหรือประมาทเลินเล่อธรรมดา เพราะเราอยากจะคุ้มครองประชาชน และหลักกฎหมายความรับผิดเพื่อละเมิด ตามมาตรา ๔๒๐ แห่ง ปพพ ก็กำหนดไว้เช่นนั้น

ขณะเดียวกัน แต่ในการจะไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ เรายิ่งต้องดูเข้มข้นขึ้นไปอีกว่าเจ้าหน้าที่จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่

ทั้งนี้ ก็เพื่อคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เช่นกันครับ ไม่ใช่ประมาทผิดหลงเล็กน้อยก็จะไปเรียกเงินจากเจ้าหน้าที่ แบบนี้อาจทำให้หมดกำลังใจในการทำงานได้ กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดจึงคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่อาจจะผิดพลาดในฐานะมนุษย์นึง โดยกำหนดให้กรณีที่จะต้องรับผิดเนี่ย ต้องเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้นครับ

ซึ่งตรงนี้ก็เป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เลยครับ

๑๗. อ๋อ ค่ะ แล้วประเด็นแรกว่าอย่างไรบ้างคะ

ประเด็นแรก เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อขณะเกิดเหตุ รถคันที่หนึ่งเฉี่ยวจักรยาน นั้น รถคันที่ ๒-๓ ได้หยุดรถอย่างปลอดภัยแล้ว แม้จะกะทันหัน แต่หากผู้ฟ้องคดีเว้นระยะห่างจากรถคันหน้าพอสมควรก็จะสามารถหยุดรถได้ทันและไม่ชนคันหน้า

การที่ผู้ฟ้องคดีไม่อาจหยุดรถได้อย่างปลอดภัยและชนท้ายรถคันหน้า ย่อมต้องสันนิษฐานว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ขับรถให้ห่างจากคันหน้าพอสมควรในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถ และก่อนถึงจุดเกิดเหตุ บริเวณถนนมีป้ายจำกัดความเร็ว ๖๐ กม และป้ายเตือนทางโค้ง ซึ่งโดยวิสัยของผู้ขับรถ เมื่อเห็นป้ายจำกัดความเร็ว ผู้ขับขี่ย่อมต้องลดความเร็ว เพื่อเตรียมเข้าทางโค้งอย่างปลอดภัย

การที่ผู้ฟ้องคดีขับรถด้วยความเร็ว ๘๐ กม จึงเป็นการขับรถเกินกว่าความเร็วที่เครื่องหมายติดตั้งไว้ ประกอบกับช่วงใกล้ทางโค้งเป็นจุดที่ประชาชนใช้ข้ามถนนเพื่อมารอรถโดยสาร แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้ลดความเร็วลงตามป้ายที่กำหนด

ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีขับรถมาด้วยความเร็วเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และมิได้ใช้ความระมัดระวังเว้นระยะห่างจากรถคันหน้าพอสมควร ทำให้ไม่พร้อมหยุดรถโดยปลอดภัย การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานอย่างมาก

การที่ผู้ฟ้องคดีขับรถชนท้ายรถของบุคคลภายนอกจนเกิดความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

๑๘. สรุปก็คือศาลเห็นว่า เป็นการกระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงนะคะ แล้วประเด็นที่ ๒ เรื่องจำนวนค่าสินไหมทดแทนศาลวินิจฉัยว่าอย่างไรคะ

ประเด็นที่ ๒. จำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดเหมาะสมกับระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีหรือไม่

ต้องขอเริ่มต้นไล่ลำดับนิดนึงนะครับ

คดีนี้เนี่ย ตอนที่บริษัทประกันฟ้องหน่วยงานของรัฐ ยังศาลยุติธรรม บริษัทประกันฟ้องเรียกค่าเสียหาย จำนวน ๒๔๓,๓๑๓ บาท แต่ค่าเสียหายที่หน่วยงานของรัฐชดใช้ให้แก่บริษัทประกัน เป็นเงินจำนวน ๑๘๖,๖๖๑ บาท โดยค่าเสียหายดังกล่าวเกิดจากการไกล่เกลี่ยของศาลยุติธรรม

จากนั้น หน่วยงานของรัฐ ก็สอบสวนข้อเท็จจริงฯ แล้วออกคำสั่งไล่เบี้ย จำนวน ๑๓๙,๙๙๕ บาท

แต่ความเสียหายที่แท้จริงเท่าไรทราบมั้ยครับ

๑๙. เท่าไรคะ

๘๐,๐๐๐ บาท

๒๐. ต่างกันเยอะเลยนะคะ

ใช่ครับ ฟ้องหน่วยงานฯ มา ๒๐๐,๐๐๐๐ ทั้งที่ความจริง ๘๐,๐๐๐ ไกล่เกลี่ยแล้วจบที่ ๑๘๐,๐๐๐

ทำไมการไกล่เกลี่ยจบสูงขนาดนี้ทราบมั้ยครับ

๒๑. ทำไมคะ

เพราะว่า ในชั้นการพิจารณาคดี หน่วยงานของรัฐส่งผลการสอบข้อเท็จจริงให้อัยการล่าช้าครับ ทำให้อัยการขาดนัดยื่นคำให้การ จึงต้องเสนอการไกล่เกลี่ย เพราะหากไม่ไกล่เกลี่ยก็อาจแพ้คดีโดยขาดนัด ซึ่งต้องจ่ายสูงถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท

พอไกล่เกลี่ยก็เสียเปรียบในการเจรจาต่อรองอีก คือล้มโต๊ะก็ไม่ได้ จะไกล่เกลี่ยให้ชนะก็ไม่มีทาง โดยสรุปคือ ต้องจำยอมตามข้อเสนอของบริษัทประกัน ตกลงกันได้ที่ ๑๘๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่ความเสียหายที่แท้จริงตามที่หน่วยงานตรวจสอบมีเพียง ๘๐,๐๐๐ บาท

ก็จะเห็นนะครับว่า ตัวเจ้าหน้าที่เนี่ย ละเมิดจริง ประมาทเลินเล่อร้ายแรงจริง แต่ความเสียหายจริง คือ ๘๐,๐๐๐ บาท

แต่ที่ทำให้หน่วยงานของรัฐจ่ายเงินถึง ๑๘๐,๐๐๐ บาท ก็เพราะ ความบกพร่องของหน่วยงาน หรือระบบดำเนินการส่วนรวมด้วยครับ

กรณีนี้ ศาลจึงหักส่วนความรับผิดให้อัตราร้อยละ ๕๐ ของ ๑๘๐,๐๐๐ บาท คงเหลือความเสียหายเป็นเงิน ๙๓,๓๓๐ บาท

นอกจากนี้ครับ

ศาลพิจารณาเห็นว่า เจ้าหน้าที่คนนี้ เป็นหัวหน้าส่วนราชการ เดินทางไปราชการต่างท้องที่ แทนที่จะให้พนักงานขับรถเป็นผู้ขับ แต่เขากลับขับเอง เพราะต้องการลดค่าใช้จ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าที่พักของพนักงานขับรถครับ อันถือว่าเกิดประโยชน์แก่ราชการ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้นี้ มิใช่ผู้มีอาชีพขับรถ การประสบอุบัติเหตุย่อมเกิดขึ้นได้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ได้นำรถไปซ่อมทันทีด้วยค่าใช้จ่ายของตนเอง

เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณี ศาลเห็นว่าสมควรให้รับผิด ร้อยละ ๗๕ ของค่าเสียหายที่หักส่วนความบกพร่องของรัฐออกแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดจึงต้องรับผิด ๖๙,๐๐๐ บาท

พิพากษาเพิกถอน คำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ในส่วนที่เกินกว่า ๖๙,๐๐๐ บาท ครับผม

โดยคดีที่นำมาเล่านี้ ก็มาจาก คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อผ. ๕๑/๒๕๖๕ นะครับ

๒๒. ก็เป็นคดีที่น่าสนใจทีเดียวนะคะ สำหรับกรณีการกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ซึ่งบุคคลภายนอกเนี่ยได้ไปฟ้องเรียกค่าเสียหายยังศาลยุติธรรม พอทางหน่วยงานของรัฐชดใช้เงินไปแล้ว หน่วยงานของรัฐก็มาไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ต่อโดยการออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้เงิน ทางเจ้าหน้าที่จึงนำคดีมาฟ้องเป็นคดีนี้ และก็ได้มีผลคำวินิจฉัยออกมาอย่างที่ทุกท่านได้รับฟังกันไป ท้ายนี้ คุณชวิศ จะฝากอะไรกับคุณผู้ฟังหน่อยมั้ยคะ

ก็จะขอฝาก ๒ กรณีนะครับ ว่าถ้าคุณเป็นบุคคลภายนอกผู้เสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่เนี่ยนะครับ คุณมีสิทธิที่จะเลือกฟ้องคดีต่อศาลปกครองก็ได้ หรือจะทำหนังสือไปยังหน่วยงานฯ เพื่อขอให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนก็ได้นะครับ

ทีนี้เรื่องนี้ในคดีไม่มีประเด็นเรื่องอายุความเลยไม่ได้กล่าวถึง ก็อยากจะฝากว่าถ้าจะขอให้หน่วยงานฯ ชดใช้ ก็ต้องไปยื่นคำขอภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิด ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ประกอบมาตรา ๔๔๘ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ถ้าจะฟ้องคดี ก็ต้องฟ้องภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิด เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

ส่วนกรณีฝากถึงเจ้าหน้าที่ ก็จะขอฝากให้ศึกษา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ เยอะ ๆ ครับ เพราะกฎหมายฉบับนี้ออกมาเพื่อคุ้มครองเจ้าหน้าที่ให้ได้รับความยุติธรรมจากกรณีเกิดเหตุละเมิด ช่วยให้คุณได้รับความเป็นธรรมจากการกำหนดค่าสินไหมทดแทน

ช่วงปิดท้ายรายการ วันนี้ต้องขอขอบคุณ คุณชวิศ เหล่าปิยสกุล ที่ให้เกียรติมาพูดคุยกันค่ะ

ท่านผู้ฟังคะ ที่ได้ฟังมาทั้งหมดนี้ หากท่านผู้ฟังต้องการติดตามรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ย้อนหลัง ท่านสามารถเข้าไปรับฟังได้ทางเฟซบุ๊ก หรือ podcast สำนักงานศาลปกครอง หรือทางเว็บไซต์ของสมาคมสื่อช่อสะอาด www.chorsaard.or.th หรือทางช่องยูทูป และหากท่านผู้ฟังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินงานของศาลปกครองหรือคดีปกครอง สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ ค่ะ

ท้ายนี้ ขอขอบคุณสมาคมสื่อช่อสะอาดที่ให้การสนับสนุนออกอากาศในวันนี้ พบกับรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ได้ใหม่ ทุกวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา ๑๙.๓๐ – ๒๐.๐๐ น. ก่อนจากกันในวันนี้ เรามารับฟังคลิปเสียงประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้ศาลปกครองออนไลน์ หรือ All Cloud และคลิปเสียงระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Court กันก่อนนะคะ สำหรับวันนี้ สวัสดีค่ะ

-------สปอต All Cloud เสียงเบิร์ด----------

-------สปอต E-Court เสียงตุ๊ก----------